

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАКАЗ

« 08 » 05. 2020 р.

м. Львів

№ 170-0

Про затвердження Положення про організацію інклюзивного навчання із особливими освітніми потребами у Вищому навчальному закладі «Український католицький університет»

Відповідно до рішення Вченої Ради ВНЗ «Український католицький університет» від 25.03.2020 р., протокол № 7.

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про організацію інклюзивного навчання із особливими освітніми потребами у Вищому навчальному закладі «Український католицький університет».
2. Деканам факультетів, завідувачам кафедр та керівникам освітніх програм забезпечити використання Положення.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на проректора з науково-педагогічної роботи С. Опацьку.

Ректор

о.Б.Прах

Погоджено:

Перший проректор

Керівник юридичного відділу

Т.Добко

І.Малицька

З наказом ознайомлені:

Проректор з науково-педагогічної роботи

С.Опацька

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД

«УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор УКУ

о. Б. Прах

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою УКУ,

протокол № від _7_ від 25.03.2020_р.

ПОЛОЖЕННЯ

**про організацію інклюзивного навчання осіб із особливими освітніми
потребами у
Вищому навчальному закладі «Український католицький університет»**

	Про організацію інклюзивного навчання осіб із особливими освітніми потребами у Вищому навчальному закладі «Український католицький університет»	Версія №1	
		Сторінок 10	Сторінка 2
Положення	Український католицький університет	Зміна № 1	Дата 25.03.2020 р.

1. Загальні положення

1.1. Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами у ВНЗ «Український католицький університет» (далі - Положення) визначає організаційні засади інклюзивного навчання з метою реалізації права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття якісної вищої освіти з урахуванням потреб та можливостей таких осіб.

1.2. Положення розроблено відповідно до статей 4 (частина 1, абзац 7), 32 (частина 3, пункт 3), 33 (частина 7, пункт 4), 62 (частина 1, пункт 6) Закону України «Про вищу освіту» та у відповідності до Порядку організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 635.

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

здобувачі освіти з особливими освітніми потребами – особи з інвалідністю, які потребують створення освітніх умов для забезпечення рівного доступу до освіти;

інклюзивна група – група у закладі вищої освіти, де поряд із іншими здобувачами освіти навчаються одна або більше осіб з особливими освітніми потребами.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України “Про освіту”, “Про вищу освіту”.

1.4. ВНЗ «Український католицький університет» надає освітні послуги здобувачам освіти на рівній основі, без дискримінації, незалежно від віку, громадянства, місця проживання, статі, кольору шкіри, соціального і майнового стану, національності, мови, походження, стану здоров'я, віросповідання, а також від інших обставин із застосуванням особистісно орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності усіх здобувачів освіти, рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (за наявності), що надається інклюзивно-ресурсним центром.

1.5. Ректор УКУ забезпечує створення у закладі вищої освіти інклюзивного освітнього середовища.

	Про організацію інклюзивного навчання осіб із особливими освітніми потребами у Вищому навчальному закладу «Український католицький університет»	Версія №1	
		Сторінок 10	Сторінка 3
Положення	Український католицький університет	Зміна № 1	Дата 25.03.2020 р.

2. Організація освітнього процесу

2.1. Основою набуття вищої освіти є державні освітні стандарти, обов'язкові для всіх здобувачів вищої освіти, незалежно від стану їх здоров'я або особливих освітніх потреб. Водночас УКУ зобов'язується забезпечити умови, за якими загальні академічні вимоги не дискримінуватимуть здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами. Основні вимоги “Положення про освітній процес” та завдання викладені у силабусах навчальних дисциплін, не можуть вважатися дискримінаційними, проте силабуси повинні передбачати подачу навчального матеріалу в альтернативному форматі у випадку навчання в інклюзивній групі (напр. аудіозапис лекції та інструкції до виконання самостійних завдань, роздруківка шрифтом Брайля тощо).

2.2. УКУ декларує відданість принципам організації освітнього процесу з урахуванням потреб здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, які передбачають:

- створення інклюзивного освітнього середовища;
- застосування принципів універсального дизайну в освітньому процесі;
- приведення території закладу вищої освіти, будівель, споруд та приміщень у відповідність з вимогами державних будівельних норм, стандартів та правил. У разі коли наявні будівлі, споруди та приміщення неможливо повністю пристосувати для потреб осіб з інвалідністю, здійснюється їх розумне пристосування з урахуванням універсального дизайну;
- забезпечення необхідними навчально-методичними матеріалами й інформаційно-комунікаційними технологіями для організації навчального процесу;
- застосування в освітньому процесі найбільш прийнятних для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами методів і способів спілкування, в тому числі української жестової мови, рельєфно-крапкового шрифту (шрифту Брайля) із залученням відповідних фахівців і педагогічних працівників;
- забезпечення доступності інформації в різних форматах (наприклад, шрифт Брайля, збільшений шрифт, електронний, аудіо, відео формати, та інші).

	Про організацію інклюзивного навчання осіб із особливими освітніми потребами у Вищому навчальному закладі «Український католицький університет»	Версія №1	
		Сторінок 10	Сторінка 4
Положення	Український католицький університет	Зміна № 1	Дата 25.03.2020 р.

3. Інклюзивні групи

3.1. Інклюзивна група створюється на підставі письмового звернення здобувача освіти з особливими освітніми потребами або одного із батьків (інших законних представників), а також індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності), іншої документації, що підтверджує наявність в особи особливих освітніх потреб.

3.2. Створення інклюзивної групи та припинення її діяльності здійснюється відповідно до наказу Ректора УКУ із подання керівника Сектору супроводу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

3.3. Гранична чисельність здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в одній групі визначається, виходячи з індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти, спеціальності, пристосованості аудиторій тощо, про що зазначається у наказі Ректора УКУ.

4. Супровід інклюзивного навчання

4.1. З метою організації інклюзивного навчання та забезпечення супроводу осіб із особливими освітніми потребами, в УКУ діє Сектор супроводу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами (далі - Сектор супроводу).

4.2. Сектор супроводу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами діє на підставі цього Положення, статуту УКУ, Положення про Сектор супроводу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами та Положення про освітній процес.

4.3. Керівник і штатні працівники Сектору супроводу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами призначаються та звільняються Ректором УКУ згідно з кадровою політикою УКУ.

4.4. До роботи Сектору супроводу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами можуть залучатися науково-педагогічні працівники УКУ, представники адміністрації УКУ та інші фахівці за потреби.

4.5. Сектор супроводу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами координує процес організації інклюзивного навчання та забезпечення супроводу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

	Про організацію інклюзивного навчання осіб із особливими освітніми потребами у Вищому навчальному закладі «Український католицький університет»	Версія №1	
		Сторінок 10	Сторінка 5
Положення	Український католицький університет	Зміна № 1	Дата 25.03.2020 р.

4.6. Сектор супроводу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами у співпраці з структурними підрозділами УКУ виконує такі завдання:

- розробляє індивідуальний навчальний план здобувача освіти з особливими освітніми потребами, проводить моніторинг його виконання здобувачем, за потреби вносить до нього зміни;
- оцінює потреби здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами у забезпеченні необхідними спеціальними засобами навчання та подає подання у відповідні структурні підрозділи для забезпечення;
- організовує підготовку (підвищення кваліфікації) науково-педагогічних працівників УКУ та соціальних працівників, волонтерів для роботи із здобувачами освіти з особливими освітніми потребами шляхом проведення лекцій, семінарів, тренінгів, засідань за круглим столом тощо;
- консультує і надає методичну допомогу науково-педагогічним працівникам щодо організації освітнього процесу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;
- сприяє у підготовці інформації, доступній в різних форматах (наприклад, шрифт Брайля, збільшений шрифт, електронний, аудіо, відео формати, та інші).
- провадить інформаційно-просвітницьку діяльність з формування толерантного ставлення до здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;
- співпрацює із структурними підрозділами УКУ, закладами соціального захисту населення, громадськими об'єднаннями з метою провадження волонтерської діяльності, спрямованої на підтримку здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

4.7. При організації навчального процесу в інклюзивній групі слід враховувати психофізіологічні особливості та перешкоди у навчанні здобувачів вищої освіти різних нозологій, їх потреби у компенсації сенсорних порушень, що заважають сприймати навчальний матеріал, соціально-психологічні фактори, що ускладнюють інтеграцію здобувачів вищої освіти у ВНЗ, потреби у фізичній реабілітації тощо.

4.8. Лекційні, практичні, семінарські та інші види занять в інклюзивній групі, здійснюються з використанням спеціального обладнання, навчально-методичних матеріалів у формі, що допомагатимуть здобувачам вищої освіти у сприйнятті та засвоєнні навчальної інформації.

Не допускається на вимогу здобувача з особливими освітніми потребами, уповільнювати темп проведення лекцій, зменшувати кількість занять та їх тривалість, спрощувати чи скорочувати обсяг навчального матеріалу, так як це знижує якість фахової підготовки.

	Про організацію інклюзивного навчання осіб із особливими освітніми потребами у Вищому навчальному закладі «Український католицький університет»	Версія №1	
		Сторінок 10	Сторінка 6
Положення	Український католицький університет	Зміна № 1	Дата 25.03.2020 р.

4.9. Процес оцінювання проводиться у формі, доступній здобувачам вищої освіти з особливими освітніми потребами, при цьому результати оцінювання мають демонструвати їх прогрес і досягнення в опануванні курсу.

4.10. Навчання осіб з особливими освітніми потребами може здійснюватись за індивідуальним навчальним планом. Він розробляється на основі навчального плану спеціальності, силабусів курсів з урахуванням рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи (за наявності) і передбачає пристосування чи модифікації навчального процесу для створення максимально комфортних умов для навчання здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

Індивідуальний навчальний план є спільним зусиллям здобувачів вищої освіти, викладача дисципліни, тьютора та консультанта Сектору і має на меті знайти найбільш ефективні та справедливі рішення існуючих викликів у навчанні та житті здобувачів вищої освіти. План підписується здобувачем освіти та затверджується проректором з науково-педагогічної роботи.

4.11 Консультування викладача щодо пристосувань або модифікацій, які визначені для конкретного студента чи аспіранта, проводить керівник Сектору. У випадку незгоди викладача із запропонованими змінами, розгляд питання впродовж 5-ти робочих днів виноситься на обговорення та прийняття рішення із деканом факультету.

4.12. Супровід здобувачів освіти з особливими освітніми потребами у закладах вищої освіти передбачає, зокрема:

Навчально-організаційний супровід – допомогу учасникам освітнього процесу в організації освітнього процесу, написання та моніторинг виконання індивідуального навчального плану здобувача освіти з особливими освітніми потребами, організацію індивідуальних консультацій тощо. Супровід здійснюється батьками (іншими законними представниками) або особами, уповноваженими ними, за можливості викладачами, тьюторами, консультантом Сектору, волонтерами.

Психолого-педагогічний супровід – системна діяльність, яка включає надання психологічної та педагогічної допомоги здобувачам освіти з особливими освітніми потребами під час освітнього процесу. Психологічний супровід спрямований на з'ясування психологічних особливостей кожного студента чи аспіранта з особливими освітніми потребами, зміцнення та збереження його психічного здоров'я, надання йому необхідної допомоги з адаптації в інтегроване освітнє середовище, сприяння особистісному розвитку. Психологічний супровід

	Про організацію інклюзивного навчання осіб із особливими освітніми потребами у Вищому навчальному закладі «Український католицький університет»	Версія №1	
		Сторінок 10	Сторінка 7
Положення	Український католицький університет	Зміна № 1	Дата 25.03.2020 р.

здійснюють фахівці підрозділів психічно-психологічної підтримки та працівники духовно-пасторального відділу університету.

Соціальний супровід – заходи щодо створення умов для соціальної та соціально-побутової підтримки здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, в тому числі надання інформації та допомоги у влаштуванні в Колегіум, отриманні технічних засобів реабілітації, організації волонтерської допомоги для підтримки таких здобувачів освіти. Основною соціального супроводу є подолання соціальної ізоляції здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами, сприяння збереженню і підвищенню їх соціального статусу, залучення до всіх сфер суспільного життя. Соціальний супровід здійснюється батьками (іншими законними представниками) або особами, уповноваженими ними, за можливості соціальними працівниками, студентськими організаціями, волонтерами.

4.13. Супровід розпочинається з моменту звернення особи з особливими освітніми потребами до університету (у Сектор супроводу) й триває протягом навчання у закладі вищої освіти, із врахуванням різноманітності індивідуальних потреб здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

4.14. З метою створення належних умов для забезпечення навчально-реабілітаційного супроводу в УКУ можуть бути обладнані ресурсні кімнати; приміщення для надання консультацій психологом, відпочинку, особистої гігієни, медичного обслуговування; зали для занять з лікувальної фізкультури тощо.

5. Учасники інклюзивного освітнього процесу

5.1. Викладачі, працівники Університету

5.1.1. Декани, завідувачі кафедр та керівники програм (шкіл) забезпечують ознайомлення всіх викладачів і працівників підрозділу з політикою Університету щодо супроводу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами та вимогами щодо внесення необхідних змін та пристосувань в освітній процес (відповідно до нозологій здобувачів вищої освіти) для рівноправного доступу до навчальних матеріалів та їх повноцінної участі в освітньому процесі та житті Університету.

5.1.2. Викладачі, працівники Університету мають право на підвищення кваліфікації для роботи із здобувачами освіти з особливими освітніми потребами; отримання консультацій та методичну допомогу у Секторі супроводу щодо організації освітнього процесу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

	Про організацію інклюзивного навчання осіб із особливими освітніми потребами у Вищому навчальному закладі «Український католицький університет»	Версія №1	
		Сторінок 10	Сторінка 8
Положення	Український католицький університет	Зміна № 1	Дата 25.03.2020 р.

5.1.3. Для забезпечення гідної взаємодії з особами з особливими освітніми потребами викладачі та працівники з повагою ставляться до таких осіб, вживають заходів для дотримання і захисту їх прав; не допускають висловлювань чи дій, які порушують чи принижують їхню гідність.

5.2. Здобувачі вищої освіти із особливими освітніми потребами

Права здобувачів вищої освіти

5.2.1. Здобувачі вищої освіти із особливими освітніми потребами мають право на модифікацію освітнього процесу, яка може включати:

- модифікацію процедури екзамену чи заліку (окреме приміщення, продовження часу відведеного для екзамену, використання адаптивних технологій тощо);
- використання спеціального обладнання чи сурдоперекладу під час навчання та екзамену/заліку;
- додаткове облаштування/пристосування (освітлення, звукопідсилення, шумоізоляція, спеціальні меблі; засоби аудіо та/або відеозапису лекційних занять за згодою із викладачем) навчального місця в аудиторії згідно рекомендацій викладених у Довідці (виписці) до акта огляду МСЕК або рекомендацій Сектору;
- альтернативний формат навчальних матеріалів (напр. аудіо/відео формат, друк збільшеним форматом, друк шрифтом Брайля);
- підтримку студентів-волонтерів чи однокласників у якості академічних менторів (консультування у процесі виконання завдань із навчальних дисциплін під час першого року навчання, конспектування лекцій у спеціальних зошитах, супровід із місця проживання до місця навчання і назад (при потребі), допомогу в побутових справах та щоденному житті у місці спільного проживання;
- забезпечення доступу до місця навчання/проживання відповідно нормативних вимог та потреб студента чи аспіранта.

Обов'язки здобувачів вищої освіти

5.2.4. При вступі абітурієнт заявляє про наявність офіційно встановленого статусу, який надає право вступу за спеціальними умовами відповідно до Умов прийому.

5.2.5. Для отримання підтримки здобувач вищої освіти із особливими освітніми потребами зобов'язаний самостійно звернутися до керівника Сектору.

	Про організацію інклюзивного навчання осіб із особливими освітніми потребами у Вищому навчальному закладу «Український католицький університет»	Версія №1	
		Сторінок 10	Сторінка 9
Положення	Український католицький університет	Зміна № 1	Дата 25.03.2020 р.

6. Звернення учасників освітнього процесу у випадку порушення прав здобувачів з особливими освітніми потребами

6.1. Уповноважений Університету з прав вразливих осіб (далі - Уповноважений), що діє на підставі Політики захисту вразливих осіб Університету, повинен моніторити ситуацію щодо забезпечення прав здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

6.2. В разі виявлення порушення прав здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами, особа, що виявила порушення, повинна звернутися до керівника Сектору супроводу або Уповноваженого для з'ясування та вирішення ситуації, за можливості фіксуючи такі випадки письмово, шляхом складення заяви (Додаток 2. Політики захисту вразливих осіб).

6.3. Якщо порушення містять ознаки негідного ставлення чи насильства щодо осіб з особливими освітніми потребами, керівник Сектору супроводу зобов'язаний у найкоротші строки повідомити про цей випадок Уповноваженого для врегулювання ситуації згідно Політики захисту вразливих осіб.

7. Фінансування інклюзивного навчання

7.1. ВНЗ «Український католицький університет» надає освітні послуги здобувачам освіти з особливими освітніми потребами за рахунок коштів фізичних/ юридичних осіб та із джерел не заборонених законодавством.

8. Затвердження та внесення змін до Положення

8.1. Положення переглядається відповідно до освітньої та фінансової політик Університету, а також норм чинного законодавства.

8.2. Пропозиції щодо доповнення або зміни Положення повинні бути передані проректорові з науково-педагогічної роботи Університету, після чого він приймає рішення щодо доцільності внесення даних змін.

	Про організацію інклюзивного навчання осіб із особливими освітніми потребами у Вищому навчальному закладу «Український католицький університет»	Версія №1	
		Сторінок 10	Сторінка 10
Положення	Український католицький університет	Зміна № 1	Дата 25.03.2020 р.

Уклали:

Керівник сектору супроводу

Здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами

Кобель І.

Керівник навчально-методичного сектору

Академічного відділу

Тибор О.

Погоджено:

Проректор з науково-педагогічної роботи

Керівник юридичного відділу

Опацька С.

Малицька І